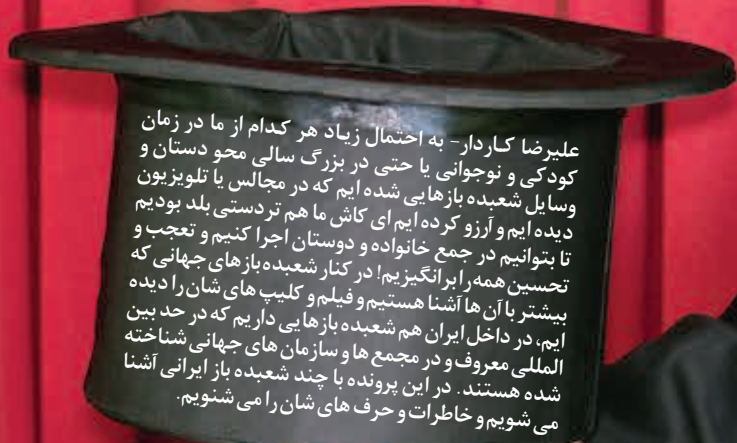

آشنایی با بهترین شعبده‌بازان کشورمان که مخاطب را مهیوت می کنند

دیوید کاپر فیلم‌های وطنی!

علیرضا کاردار- به احتمال زیاد هر کدام از ما در زمان کودکی و نوجوانی یا حتی در بزرگ سالی محو دستان و وسایل شعبده‌بازهایی شده ایم که در مجالس یا تلویزیون دیده ایم و آرزو کرده ایم ای کاش ما هم تردستی بلد بودیم تا بتوانیم در جمع خانواده و دوستان اجرا کنیم و تعجب و تحسین همه را برانگیزیم! در کنار شعبده‌بازهای جهانی که بیشتر با آن‌ها آشنا هستیم و فیلم و کلیپ‌هایشان را دیده ایم، در داخل ایران هم شعبده‌بازهایی داریم که در حد بین المللی معروف و در مجمع‌ها و سازمان‌های جهانی شناخته شده هستند. در این پرونده با چند شعبده‌باز ایرانی آشنا می‌شویم و خاطرات و حرف‌هایشان را می‌شنویم.

یکی از اولین بانوان شعبده‌باز ایران

سایه

طیبه رحمتی معروف به سایه متولد ۱۳۶۶ است. او می‌گوید: «من از بچگی دنبال این بودم که خاص باشم. یادام است در اولین انشایی که در کلاس چهارم نوشتم درباره این که می‌خواهم در آینده چه کاره بشوم، نوشتم مجری تلویزیون. ۱۴ ساله که بودم، یک شعبده‌باز برای اجرا به شهربازی آمد، من هم مثل بقیه کارهایش را تماشا کردم. بعد همان موقع گفت: «زوجی اصرار داشتند که من در مراسم شان شرکت کنم. من حتی عروسی برادرم هم اجرا نکردم. بعد از چند روز مدیر برنامه‌هایم با من تماس گرفت که ۱۰ میلیون تومان پیشنهاد و قول داده‌اند از اجرا، فیلم‌برداری نکنند. گفتیم اصلاً نمی‌توانم با چنین مراسمی کنار بیایم. من فقط برنامه‌هایی می‌روم که از وزارت ارشاد مجوز داشته باشد و شئون‌ات رعایت شود.» این بانوی شعبده‌باز از مادی شدن بعضی شعبده‌بازان می‌گوید که فقط در برابر مبالغه‌های هنرگفتی به علاقه‌مندان که حتی استعداد هم دارند آموزش و رازهایشان را لو می‌دهند. برای همین چندسالی است که با همکاریش معامله نمی‌کند و بازی‌هایش را خودش می‌سازد.

شعبده‌بازی، یک مهارت، نه وسیله‌ای برای فریب

خانم رحمتی خاطره‌ای از استفاده تکنیک‌هایش در زندگی عادی تعریف می‌کند: «در اجرای ترکیه ام، به صرافای قتم‌تا پولم را تبدیل کنم. ناچار شدم به یک دلال اعتماد کنم. وقتی دلال پولم را می‌شمرد، یک اسکناس را با سرعت دست، کف رفت! گفت پولی که دادی ۸۰ دلار است نه ۱۰۰ دلار. گفتم اشکالی ندارد، همان می‌شود که گاه مشکلات را تحمل کنم. عده‌ای فکر می‌کنند شعبده‌بازی یک قدرت شیطانی است در حالی که اصلاً چنین نیست. شعبده‌بازی یک ترفند است، به همین دلیل هنر لقب گرفته است. به دختران دیگر هم توصیه می‌کنم اگر دل شیر دارند و می‌توانند مشکلات این هنر را تحمل کنند، وارد این کار شوند.» او درباره

شعبده‌بازی، یک مهارت، نه وسیله‌ای برای فریب

عبور از دیوار چین: به نزدیک دیوار چین که می‌رود، ناگهان سایه می‌شود و می‌بینیم که آن سایه از دیوار عبور می‌کند. دیوید بدل دارد، خودش که روبه‌روی دیوار چین می‌ایستد، دوربین ناگهان به سوی مردم می‌رود، در صورتی که دیوید زیر یک صندلی که از قبل تعبیه شده است، پنهان می‌شود. ناپدید کردن مجسمه آزادی: از قبل اتاقکی شیشه‌ای تعبیه شده که شاهدان عینی را داخل آن راهنمایی می‌کنند. این اتاقک خیلی آرام در حال چرخش است. وقتی که ۱۸۰ درجه می‌چرخد، ناگهان شاهدان را دوربین می‌بیند که جای مجسمه آزادی خالی است، در صورتی که قبلاً ماکت آن شبیه‌سازی شده است و مردم به نقطه‌ای دیگر نگاه می‌کنند که پشت به مجسمه آزادی واقعی هستند.

حقه‌های کریس آنجل

پرواز در آسمان: به من هم اگر امکانات بدهند، این کار را انجام می‌دهم. استفاده از نور و طناب‌های نامرئی که با برخورد نورهای خاصی به‌شکلی نامرئی می‌شود. همان کاری که ۱۰ سال قبل از آن کاپر فیلد انجام داد. دو تکه کردن انسان: آن زن اصلاً از دو پا معلول است و پا ندارد! ایستادن گریه روی هوا: صفحه‌ای شیشه‌ای با طناب نامرئی به رنگ آسمان نصب شده است و گریه روی آن صفحه‌می‌ایستد.

پدر شعبده‌بازی ایران

بهروز کریمی

بهروز کریمی ملقب به پرستو در سال ۱۳۳۴ در آبادان به دنیا آمد. کریمی شعبده‌بازی را بدون کمک مربی فرا گرفت و برای نخستین بار در سن هشت سالگی آن را اجرا کرد و اسم هنری «پرستو» را برای خود برگزید. دلیل انتخاب نام مستعارش را در جوانی این گونه بیان می‌کند: «تصمیم داشتم در آینده دو دختر داشته باشم به نام‌های پرسا و پرستو. پرستو تلفیقی از نام آن هاست. همین هم شد و اکنون دو دختر به همین نام‌ها دارم. همچنین پرستو به زبان ایتالیایی به معنی کلمه جادویی (اجی مجی لاتری) است.»

یک شعبده‌باز پر افتخار

یکی از بزرگ‌ترین افتخارات بهروز کریمی، به دست آوردن رتبه دوم جهانی در رشته کمدی شعبده‌است که در سال ۱۳۷۰ با نام فستیوال شعبده‌بازان جهان، در سوئیس و با حضور شعبده‌بازان بزرگی همچون دیوید کاپر فیلد برگزار شد. کریمی در سال ۱۳۵۱ وارد این عرصه شد و توانست با تمرکز قاشق و چنگال را خم کند، شیشه را بشکند و همچنین نبض خود را متوقف کند. پس از آن توسط یک شعبده‌باز آمریکایی به انجمن شعبده‌بازان بین المللی در آمریکا راه یافت. کریمی تنها شعبده‌بازی است که در برنامه‌های رادیویی برای شنوندگان به ویژه روشن دلان برنامه‌هایی مثل فکر خوانی اجرا می‌کند. از تردستی‌های دیگر او می‌توان به نمایش رانندگی با چشمان بسته در اتوبان تهران- کرج اشاره کرد. بهروز کریمی علاوه بر تالیف پنج جلد کتاب آموزش شعبده‌بازی برای استفاده هنرجویان خود، برای اولین بار کتاب رازهای هودینی را به فارسی ترجمه کرد. کشورهای آمریکا، انگلیس و فرانسه به او دکترای افتخاری شعبده‌بازی داده‌اند. همچنین دانشگاه تهران به وی دکترای افتخاری سرگرمی اعطا کرده است. آقای شعبده‌باز با آن که تا کلاس ششم ابتدایی درس خوانده است، اما چهار دکتر دارد که به گفته

خودش این هم یک نوع شعبده است!

خاطره‌ای جالب از یک شروع حرفه‌ای

آقای کریمی از اولین اجرای رسمی اش می‌گوید: «۱۴ ساله بودم که برای کار به کشور کویت رفتم. شنیده بودم سیرکی از آمریکا به کویت آمده است و چند شب اجرا دارند. آن موقع کویت فارسی زبان زیادی داشت اما این تیمی که از آمریکا آمده بودند، کسی را نداشتند که بتواند فارسی صحبت کند. با زحمت به آن‌ها فهماندم که می‌توانم فلان نمایش شعبده‌را بازی کنم. بالاخره مرا پذیرفتند و به اتاقی پر از لوازم شعبده‌بردند که در همان لحظه اول ورود به اتاق چشمان متعجب من از دیدن این همه اسباب شعبده‌گرد شد. خلاصه این که سه روز با این تیم اجرا داشتیم و در هر اجرا تنها ۱۵ دقیقه به من وقت داده می‌شد. با این حال وقتی به ایران برگشتم، توانستم با در آمد همین چند شب یک خانه بخرم!»

شعبده ترکیبی است از ریاضی، فیزیک، شیمی و خلاقیت

پرستو به قول خودش تنها شعبده‌بازی است که فقط با یک سوت روی صحنه‌های داخلی و خارجی قادر است مردم را چند ساعت روی صندلی‌ها میخکوب کند و با دهان بسته به جای عروسک‌هایش حرف بزند. به گفته بهروز کریمی شعبده یعنی هنر استفاده از ریاضی، فیزیک و شیمی. هر کس که بتواند به هر نحوی کاری عجیب و متفاوت و خلاقانه انجام دهد می‌توان به او گفت شعبده‌باز. بهروز کریمی در باره لقب «پدر شعبده‌بازان ایران» می‌گوید: «قبل از من، شعبده‌بازان قدرتمندی در ایران بوده‌اند اما این لقب را به من داده‌اند زیرا این کار را آموزش می‌دهم و تاکنون چهار هزار شعبده‌باز را تربیت کرده‌ام.» وی حدود یک سال قبل درباره در آمدش گفته است: «من برای هر اجرا در تهران ۲/۵ میلیون تومان و در شهرستان‌ها ۴/۵ میلیون تومان دریافت می‌کنم. زمان هر برنامه هم بین ۳۰ تا ۴۵ دقیقه است.»

ناگفته‌های استاد شعبده‌بازی ایران از کارهای کریس آنجل و دیوید کاپر فیلد

کریس آنجل مطرح‌ترین شعبده‌باز دنیاست و تمامی شبکه‌های تلویزیونی از او برنامه‌نشان می‌دهند. خیلی‌ها می‌گویند او قدرت خارق‌العاده و فرازمینی دارد. نظر بهروز کریمی را درباره او و حقه‌هایش می‌خوانیم: «کریس توانمندی‌های خوبی در شعبده‌بازی دارد و از نظر جسمی هم خیلی عالی است. او چند سال پیش در انجمن بین‌المللی شعبده‌بازهای دنیا عضو شد. تعدادی از شعبده‌بازهای قدیمی آمریکا که زیر سایه دیوید کاپر فیلد محو شده بودند و به هیچ عنوان نمی‌توانستند از عبور کنند، متحد شدند تا او را زمین بزنند. برای این کار نیاز به یک شومن حرفه‌ای داشتند که شعبده‌بازی را هم خوب بلد باشد. بنابراین «آنجل» را کشف کردند و برایش تبلیغات میلیون‌دلاری انجام دادند. به نظر من او کارهای خارق‌العاده‌ای انجام نمی‌دهد، فقط کارهایی را که در گذشته شعبده‌بازهای قدیمی و حرفه‌ای دنیا انجام می‌دادند، با اضافه کردن تکنیک‌های دوربین انجام می‌دهد. مثلاً می‌بینم او نبض بیمارانی را متوقف می‌کند. زمانی که او هنوز به دنیا نیامده بود، من این کار را انجام می‌دادم! هیچ کار آنجل با یک دوربین ضبط نمی‌شود، روی استیج برنامه زنده اجرا نمی‌کند، دوربین‌های متعددی از او فیلم‌برداری می‌کنند و تماشاگران هم، همه از اعضای گروه خود او هستند.»